

Nova actualització del *Diccionari enciclopèdic de medicina (DEMCAT)*

L'obra recull prop de 75.000 termes, i en aquesta actualització se n'han revisat 1.660, especialment de l'àrea de genètica.

Aquest dimarts, 3 de desembre, es publica una actualització de les dades del diccionari en línia *Diccionari enciclopèdic de medicina (DEMCAT)*. Aquest diccionari conté les dades resultants del treball terminològic dut a terme en els darrers tres anys en el marc del projecte DEMCAT, el qual té com a objectiu l'elaboració d'un nou diccionari de medicina en llengua catalana.

Actualment, l'obra conté 74.840 fitxes, cadascuna de les quals ofereix els termes catalans amb definició, els equivalents en castellà, francès i anglès i, en els casos pertinents, nomenclatures científiques, a més a més de notes complementàries. En aquesta nova versió s'han incorporat 70 fitxes noves, s'han fet prop de 930 baixes i s'han revisat 1.660 fitxes; com a exemple de fitxes revisades tenim *DNA-metilasa*, *gen de manteniment*, *mapa d'haplotips*, *microscopi de raigs X* o *redundància*.

S'ha treballat especialment en l'àrea de genètica, en què s'han revisat més de 1.200 termes, gràcies a un projecte sectorial amb participació de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans (2019-2023). Les fitxes revisades corresponents als conceptes de genètica, genòmica i enginyeria genètica relacionats directament amb éssers humans es poden consultar separatament mitjançant el botó "Novetat! Genètica" en la capçalera del diccionari.

Com a dada remarcable, ha estat significativa la tasca de depuració de termes de genètica humana, enfocats cap a les malalties amb base genètica: de la selecció inicialment valorada —més d'un miler de fitxes—, se n'han conservat tan sols unes

250, d'acord amb el coneixement actual del genoma humà. S'han considerat únicament els casos en què s'ha documentat en les bases de dades genòmiques de referència una relació provada entre variabilitat genòmica i mutacions i una malaltia o síndrome concretes; per exemple, *coroïditis de niu d'abella*, *deficiència de dihidrofolat-reductasa*, *malaltia de Milroy*, *osteodisplàsia de Melnick-Needles* o *síndrome de QT llarg familiar*.

Gràcies als treballs terminològics fets en col·laboració amb el Departament de Salut i l'assessorament de la SocDEMCAT, així com a les observacions rebudes dels usuaris, s'ha revisat també un grup nombrós de termes relacionat amb l'utilatge i els aparells sanitaris (*broncoscopi*, *fonendoscopi*, *pletismògraf* o *vas de precipitats*) i, puntualment, termes d'altres àrees de ciències de la salut, com ara *alveolodental*, *germoplasma*, *grup sanguini*, *pneumotòrax* o *transducció d'alta freqüència*.

El projecte DEMCAT és un projecte conjunt de l'Institut d'Estudis Catalans, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, Enciclopèdia Catalana, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i el Centre de Terminologia TERMCAT.

El diccionari està integrat dins de la col·lecció de **Diccionaris en Línia** del TERMCAT, que ofereix més de 180 títols dedicats a diversos àmbits d'especialitat.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS; FUNDACIÓ ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARS; ENCICLOPÈDIA CATALANA; TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA; CATALUNYA. DEPARTAMENT DE SALUT. *Diccionari enciclopèdic de medicina (DEMCAT): Versió de treball* [en línia]. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, cop. 2015-2024 (Diccionaris en Línia)
<<https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/183/>>

El TERMCAT és un consorci adscrit a la Generalitat de Catalunya per mitjà del Departament de Política Lingüística, integrat per la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i el Consorci per a la Normalització Lingüística, que coordina i promou les actuacions terminològiques en llengua catalana.

3 de desembre de 2024